

Tietorakenteet tuen tarpeiden tunnistamisen tukena

Sote-uudistus ja sosiaalityö: Miten asiakkaan tuen tarpeet tunnistetaan?
Kansallinen tilaisuus 1.11.2021

Susanna Inget
Erikoissuunnittelija
Sote-tieto ja -tiedonhallinta – yksikkö
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sote-uudistus
Toivo-ohjelma

Kohti kansallista yhtenäisyyttä

- Kirjaaminen yhtenäistyy: Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (asiakastietolaki) tulee voimaan marraskuussa ja asettaa aikarajat Kanta-liittymiselle
 - Lisäksi THL antaa määräyksen sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen rakenteista ja niihin merkittävistä tiedoista. Rakenteet löytyvät [Sosmetasta](#). Jatkossa asiakastietojen kirjaamiseen käytetään vain valtakunnallisia asiakirjarakenteita
- Nämä muutokset mahdollistavat myös toisiokäyttöön tarvittavan rekisteritiedonkeruun kehittämisen. Jatkossa tietoa poimitaan ja hyödynnetään suoraan Kanta-palveluista! Uusi rekisteritiedonkeruu starttaa 2023 asiakkuus- ja päätöstiedoilla ja laajenee vaiheittain

Tuen tarve - luokitus

- Asiakirjoilla käytetään erilaisia luokituksia, jotka on julkaistu [kansallisella koodistopalvelimella](#)
- Tuen tarvetta yleisesti kuvaa [Sosiaalihuolto- Tuen tarve- luokitus](#)
- Lisäksi saman tyyppistä luokittelua ovat esimerkiksi [Sosiaalihuolto- lastensuojeluasian syy- luokitus](#) sekä [AVAIN- tietosisällön](#) eri osiot, joita käytetään työikäisten palvelujen asiakirjoissa

Jokapäiväisestä elämästä selviytymiseen liittyvä tuen tarve
Toimintakyvyn heikentymisestä aiheutuva tuen tarve
Omaisien tai läheisten tuen tarve
Asumiseen liittyvä tuen tarve
Taloudellisen tuen tarve
Osallisuuteen ja syrjäytymiseen liittyvä tuen tarve
Lähisuhde- ja perheväkivallasta tai kaltoinkohtelusta aiheutuva tuen tarve
Äkilliseen kriisitilanteeseen liittyvä tuen tarve
Lapsen tasapainoiseen kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvä tuen tarve
Päihteiden ongelmakäytöstä aiheutuva tuen tarve
Mielenterveyden ongelmista aiheutuva tuen tarve
Ei tuen tarvetta
Muu tuen tarve

Tuen tarve- luokituksen tausta

- Sosiaalihuolto - Tuen tarve -luokitusta käytetään kuvaamaan Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 11 §:ssä määriteltyjä sosiaalihuollon asiakkaan tuen tarpeen syitä ja luonnetta, joiden perusteella sosiaalipalveluja ja muuta sosiaalihuoltoa järjestetään
- Sosiaalihuollon asiakastietomallissa luokitusta käytetään muun muassa ilmoitus- ja yhteydenottoasiakasasiakirjoissa, niiden arvioasiakirjoissa sekä palvelutarpeen arvio -asiakirjoissa. Luokitusta voidaan käyttää terveydenhuollon potilastietojärjestelmissä.
- Luokittelulla halutaan edistää sosiaalihuoltolain tarkoitusta sekä tuoda tuen tarpeet näkyviksi

11 §

Tuen tarpeet

Sosiaalipalveluja on järjestettävä:

- 1) tueksi jokapäiväisestä elämästä selviytymiseen;
- 2) asumiseen liittyvään tuen tarpeeseen;
- 3) taloudellisen tuen tarpeeseen;
- 4) sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi ja osallisuuden edistämiseksi;
- 5) lähisuhte- ja perheväkivallasta sekä muusta väkivallasta ja kaltoinkohtelusta aiheutuvaan tuen tarpeeseen;
- 6) äkillisiin kriisitilanteisiin liittyvään tuen tarpeeseen;
- 7) lapsen tasapainoisen kehityksen ja hyvinvoinnin tukemiseksi;
- 8) päihteiden ongelmakäytöstä, mielenterveysongelmasta sekä muusta sairaudesta, vammasta tai ikääntymisestä aiheutuvaan tuen tarpeeseen;
- 9) muuhun fyysiseen, psyykkiseen, sosiaaliseen tai kognitiiviseen toimintakykyyn liittyvään tuen tarpeeseen;
- 10) tuen tarpeessa olevien henkilöiden omaisten ja läheisten tukemiseksi.

Palvelutarpeen arvio

Asiakirjarakennemäärittely

Muutoshistoria

Ohjeet

Kontekstitiedot

1	+	Asiakas	Yksityishenkilö
5	+	Asian vireilletuloa koskevat tiedot	Otsikko
9	+	Palvelutarpeen arviointia koskevat tiedot	Otsikko
18		Aikaisemmat ja nykyiset palvelut	Teksti
19	+	Lapsen tarpeet ja arki	Otsikko
24	+	Perheen olosuhteet	Otsikko
31	+	Vanhempien valmiudet	Otsikko
36	+	Läheisverkoston kartoittaminen	Läheisverkoston kartoittaminen
39	+	Johtopäätökset ja jatkotoimet	Otsikko
63		Henkilöt, joille asiakirja toimitetaan	Teksti
64		Lakiselostus	Teksti
65		Laatimisaika	Pvm
66	+	Laatija	Ammattihenkilö

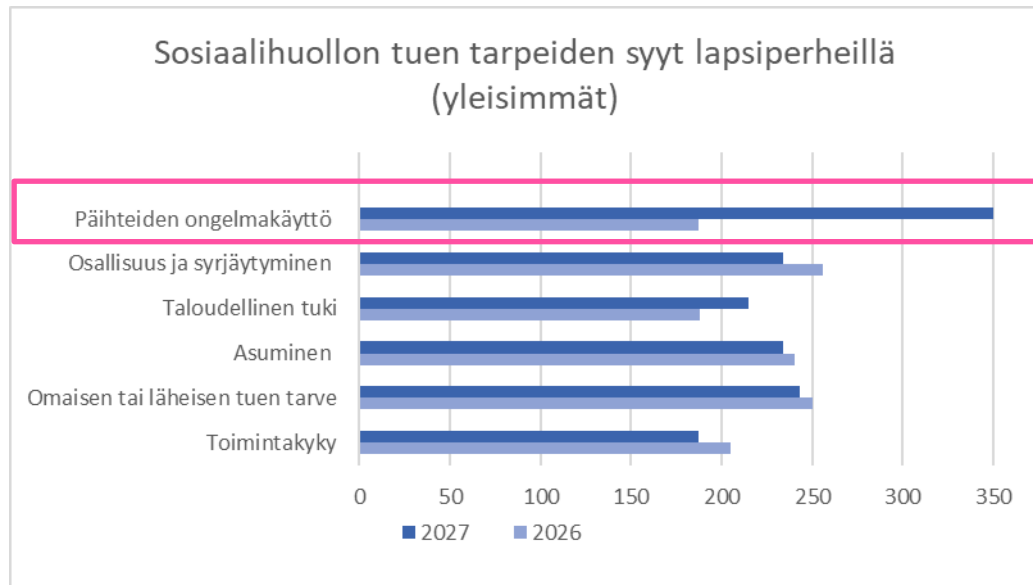
—	Johtopäätökset ja jatkotoimet	Otsikko
	Lapsen arvio tuen ja palvelujen tarpeesta	Teksti
	Vanhemman arvio tuen ja palvelujen tarpeesta	Teksti
	Muun läheisen arvio tuen ja palvelujen tarpeesta	Teksti
	Muiden yhteistyötahojen arvio tuen ja palvelujen tarpeesta	Teksti
	Ammattihenkilön arvio tuen tarpeesta	Koodi

Mitä tiedon kirjaamisesta hyödyttään?

- Hyödyt ensiökäytössä:
 - Helpottaa työntekijää kirjaamaan olennaiset asiat sekä huomioimaan sosiaalihuoltolain antamat raamit,
 - Auttaa fokusoimaan työtä siihen
 - Konkreettinen myös asiakkaalle, tieto helposti löydettävissä, kun kirjataan yhdenmukaisesti
- Hyödyt toisiokäytössä:
 - Tilastotietoa valtakunnallisesti siitä, mistä syistä ihmiset hakeutuu sosiaalihuollon asiakkuuteen
 - Vertailu myös siihen millaisia palveluita myönnetty erilaisiin tuen tarpeisiin
 - Onko palvelun kestolla ja tuen tarpeella yhteyksiä?
 - Paikallisesti tietoa tuen tarpeista. Toimii perusteluna palveluiden kehittämisessä, panostetaan tietyn tyyppisiin palveluihin.
 - Mahdollisuus kattavaan tutkimustietoon palvelupoluista; mitä muita palveluita on saatu, (yhdistäminen esim. terveydenhuollon rekistereihin ja palveluiden monikäyttö), vaikuttavuus, asiakkuuksien pituus, ym.
- Jatkossa luokitusta pyritään kehittämään niin että saadaan prosessinomaista tietoa, eli luokitus olisi hyödynnettävissä myös muissa asiakasprosessin vaiheissa.

Esimerkkitapaus

- Alueella x tilastoidaan uudet sosiaalihuollon asiakkaat lapsiperheiden palvelussa, joille on tehty palvelutarpeen arvio
- Tarkasteluajankohtana tyypillisin tuen tarve oli päihteiden ongelmakäyttöön liittyvä tuen tarve, joka on kasvanut huomattavasti verrattaessa edelliseen tarkasteluajankohtaan

Huom. Hypoteettinen esimerkkikuvio!

Esimerkkitapaus

- Alueen toimija vertaa kehityskulkua kansalliseen tilastoon samasta ilmiöstä ja oma alue erottuu selkeästi, samanlaista ilmiötä ei muilla alueilla

*Päätetään, että kehitetään
ennaltaehkäiseviä päihdepalveluita
ja varhaisen puuttumisen keinoja*

! Tietyn ajan kuluessa mahdollisuus tarkastella samaan tapaan, onko palveluiden kehittäminen aiheuttanut muutosta

Lisätietoja

- [Sosiaalihuollon uusi rekisteritiedonkeruu](#)
- [Kanta- palvelujen käsikirja sosiaalihuollon toimijoille](#)
- [Sosiaalihuollon tiedonhallinta](#)

Kiitos!